

УДК 342.9:339.543

Прус Л.Р.

*кандидат економічних наук, доцент,
завідувач відділу досліджень міжнародного досвіду та митної експертизи
Науково-дослідного центру митної справи
Науково-дослідного інституту фіскальної політики
Університету державної фіскальної служби України*

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВЗАЄМНОГО ВИЗНАННЯ УПОВНОВАЖЕНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАТОРІВ

METHODS OF FORMING PRINCIPLES MUTUAL RECOGNITION OF AUTHORIZED ECONOMIC OPERATOR

АНОТАЦІЯ

Уповноважені економічні оператори є одним з інструментів спрощення світової торгівлі та посилення національної безпеки. У статті визначено ключові аспекти теоретичних засад організації та змістового наповнення процесу взаємного визнання, що є важливим для підвищення конкурентоспособності України. Зокрема виокремлено типи та рівні взаємного визнання уповноважених економічних операторів. Узагальнено проблемні питання в процесі взаємного визнання. Наведено вимоги до взаємного визнання уповноважених економічних операторів відповідно до Рамкових стандартів безпеки та полегшення світової торгівлі Всесвітньої митної організації.

Ключові слова: уповноважені економічні оператори, взаємне визнання, безпека, ланцюг постачання, Рамкові стандарти забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі.

АННОТАЦИЯ

Уполномоченные экономические операторы являются одним из инструментов упрощения мировой торговли и усиления национальной безопасности. В статье определены ключевые аспекты теоретических основ организации и содержательного наполнения процесса взаимного признания, что является важным для повышения конкурентоспособности Украины. В частности выделены типы и уровни взаимного признания уполномоченных экономических операторов. Обобщены проблемные вопросы в процессе взаимного признания. Приведены требования к взаимному признанию уполномоченных экономических операторов в соответствии с Рамочными стандартами безопасности и упрощения процедур международной торговли Всемирной таможенной организации.

Ключевые слова: уполномоченные экономические операторы, взаимное признание, безопасность, цепь поставок, Рамочные стандарты обеспечения безопасности и упрощения процедур международной торговли.

ANNOTATION

Authorized economic operators is one of the tools simplify global trade and enhance national security. In the article the key aspects of the theoretical principles of the semantic content and the process of mutual recognition, which is important to improve competitiveness Ukraine.

Keywords: authorized economic operators, mutual recognition, security, supply chain, Framework of Standards to Secure and Facilitate international trade.

Постановка проблеми. Головною проблемою транснаціональності дії інституту уповноваженого економічного оператора є аспект визнання міжнародною професійною спільнотою подібного статусу, наданого українським суб'єктам. Слід зазначити, що подібна колізія виникла в результаті переважної декларативності міжнародних норм, що визнаються базовими для

існування інституту УЕО. Подібна декларативність дає можливість національних уточнень, проте фактично повністю нівелює можливість уніфікованого та конклюдентного міжнародного співробітництва в межах підтримання інституту УЕО. Вирішенням подібної колізії стають транснаціональні міжнародні нормативи, що дозволяють консолідувати та наблизити вимоги двох держав в особі їх митних органів до мінімального наповнення статусної ознаки аналізованого інституту. Організація інституту УЕО відповідно до норм, встановлених Митним кодексом ЄС, створює передумови для укладення Україною з ЄС документа щодо взаємного визнання на відповідній території статусу УЕО.

На сьогоднішній день додаткової актуальності цьому питанню надає наближення України до членства в ЄС, зокрема, з огляду на підписання Угоди про асоціацію України та ЄС. Введення та застосування спрощених митних процедур по відношенню до уповноважених трейдерів відповідно до об'єктивних та недискримінаційних критеріїв є обов'язком, передбаченим статтею 76 Угоди про асоціацію, який взяла на себе Україна при підписанні Угоди про асоціацію.

Також п. 2.3.2.2. «Плану модернізації України: від кризи до економічного зростання» передбачено «Забезпечити внесення змін до Митного кодексу України в частині виконання передбачених Угодою про асоціацію України та ЄС зобов'язань України, зокрема, практичне впровадження інституту уповноваженого економічного оператора відповідно до вимог законодавства ЄС».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науково-теоретичною основою дослідження стали праці вітчизняних і зарубіжних вчених у галузі теорії і практики функціонування інституту уповноважених економічних операторів, зокрема: Бережнюка І. Г., Додіна Є. В., Пашка П. В., Терещенка С. С., Хабло Г. О., Федотової І. О., Білоус-Осені Т. І. та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Концепцію УЕО як практики в міжнародній торгівлі відображено у Мит-

ному кодексі України, але зміст цього поняття залишався незрозумілим, а щодо певних вимог не відповідав європейському законодавству. Певні вимоги до УЕО в Україні є надмірними та не відповідають законодавству ЄС.

Значною мірою затримка з прийняттям в Україні підзаконної нормативної бази про УЕО знаходиться в площині розробки критеріїв для недопущення спроб отримання цього статусу несумлінними компаніями. Це важливий етап імплементації статусу УЕО, оскільки одного лише затвердження норм, ідентичних тим, що діють у європейському законодавстві, може виявитися недостатньо для ефективного захисту бюджету від посягань з боку окремих операторів ринку.

Втілення концепції уповноваженого економічного оператора в національне законодавство однією державою не означає автоматичного визнання нею правозастосовних положень щодо уповноваженого економічного оператора, які прийнято іншою державою. Вибір спрощень та їх межі, підстави та процедура набуття статусу, критерії для окреслення можливих кандидатів, вид та дія сертифікату уповноваженого економічного оператора, правовий статус тощо – усі ці положення встановлюються конкретною державою в залежності від сукупності різного роду підстав. Всі ці обставини потребують укладення угод про взаємне визнання статусу уповноваженого економічного оператора. У зв'язку з цим держави, дотримуючись певних єдиних стандартів, створюють в перспективі базу для ведення переговорів про взаємне визнання УЕО.

Метою цієї статті є вивчення та систематизація методичних засад взаємного визнання національних програм уповноважених економічних операторів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним з основних завдань сприяння успішному застосуванню Рамкових стандартів забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі, зокрема з точки зору країн, що розвиваються, є забезпечення взаємного визнання УЕО, сертифікованих різними митними адміністраціями. У більш довгостроковій перспективі взаємне визнання статусу УЕО буде мати найважливіше значення для забезпечення того, щоб оператори, які відповідають критеріям, встановленими Рамковими стандартами забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі, і отримали статус УЕО в своїй країні, могли користуватися реальними вигодами і брати участь у міжнародній торгівлі на рівних умовах у всіх країнах угоди, виходячи з принципів GATS (Генеральна угода про торгівлю послугами).

Загальною метою торгівлі і адміністрацій, що беруть участь в міжнародному переміщенні товарів є досягнення максимально можливого рівня безпеки на всьому ланцюгу поставок продукції. Але як можна досягти цієї мети? Рішенням можуть бути наступні варіанти: партнер-

ство в формі постійного діалогу між митними адміністраціями і суб'єктами торгівлі; поняття партнерських програм, як концепції УЕО, програма С-ТРАТ в США і аналогічні програми партнерства в інших країнах.

У всьому світі загрози через тероризм і міжнародну організовану злочинність зростають. Тому важливо сформувати глобальну відповідь на ці виклики. Варто відзначити, що безпека ланцюга поставок може бути збільшена тільки якщо переважна більшість держав застосують заходи безпеки і передбачать взаємне визнання їх концепцій і програм. Це взаємне визнання повинне здійснюватися через укладання міжнародних угод. Тільки системи, які визнані обоюдно можуть сприяти убезпеченню міжнародного ланцюга поставок. Взаємне визнання програм УЕО передбачено у стандартах ВМО. Так, Рамковими стандартами забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі (SAFE Framework) митним адміністраціям рекомендується розвивати партнерські відносини з бізнесом і між собою для забезпечення безпеки і сприяння торгівлі. Крім того, ВМО закликає митні адміністрації працювати один з одним, щоб розробити механізми взаємного визнання УЕО. Відповідно до визначення ВМО в SAFE Framework, взаємне визнання (mutual recognition) є концепцією, згідно з якою дії або рішення, прийняті або дозволені певною митною адміністрацією, визнані і прийняті іншою митною адміністрацією. Документ, який формалізує цю дію чи рішення, як правило, називають «Угода про взаємне визнання» (Mutual Recognition Arrangement). Відповідно до Рамкових Стандартів забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі *взаємне визнання* УЕО є механізмом, розробленим митними адміністраціями для підтвердження відповідності та авторизації УЕО, а також результатів митного контролю та іншими механізмами, які можуть застосовуватися з метою усунення або скорочення надмірності або дублювання при підтвердженні відповідності та авторизації УЕО.

Незважаючи на те, що принципи Рамкових Стандартів забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі застосовує у своїй країні кожна договірною стороною, реального механізму їх обов'язкового дотримання на міжнародному рівні на даний момент не існує. Зокрема, якщо будь-яка держава вирішить реалізувати програми акредитації економічних операторів (зокрема УЕО), взаємне визнання цих операторів не передбачено. Це означає, що торговельна компанія, що є уповноваженим оператором в одній державі, не вважатиметься такою в інших державах. Оскільки умов взаємного визнання немає, економічним операторам доведеться проходити процедури акредитації в усіх країнах, де вони здійснюють свій бізнес. Отже, автоматичного взаємного визнання не існує, застосування Рамкових Стандартів забез-

печення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі, включаючи УЕО, вимагає як мінімум двосторонніх угод між торговими партнерами.

Кожна країна, яка впровадила або збирається запровадити програму УЕО прагне укласти угоди про взаємне визнання з її основними торговими партнерами. Тільки у разі взаємного визнання, зазначені системи здатні забезпечити безпеку всього ланцюга поставок товарів, створивши при цьому необхідні умови для зменшення адміністративного тиску при здійсненні зовнішньоторговельних операцій. Отже, забезпечення взаємного визнання УЕО сертифікованих митними адміністраціями різних країн виступає одним із основних завдань, що стоїть на шляху успішного застосування Рамкових Стандартів забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі.

За відсутності глобальної системи взаємного визнання статусу УЕО учасники торгівлі низки держав можуть опинитися у несприятливому становищі з точки зору конкуренції, причому це може бути ще більш яскраво виражено при збільшенні протекціоністського тиску, який вже посилюється в багатьох державах в результаті уповільнення зростання у світовій економіці. Зауважимо, що хоча в останні роки і намітилась тенденція до певного покращення щодо вирішення питання взаємного визнання, але цей процес відбувається досить повільно.

У Рамкових Стандартах забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі визначені деякі загальні орієнтири для розробки угод про взаємне визнання, але для створення глобальної системи взаємного визнання статусу УЕО потрібен певний час. Отже, варто відмітити, що за аналогією з поступовим, поетапним підходом, запропонованим для впровадження Рамкових Стандартів, такі ж очікування можна покласти на застосування принципу взаємного визнання митних систем контролю в рамках програм партнерства. В даний час розробляються двосторонні, субрегіональні і регіональні ініціативи, які закладають основу для такої глобальної системи взаємного визнання УЕО.

Представники приватного сектора відзначають, що взаємне визнання є найважливішою мірою щодо спрощення процедур торгівлі. Вони вважають, що можна уникнути витрат на перевірку і повторне підтвердження відповідності, якщо дві або декілька держав домовляться про взаємне визнання програм УЕО.

Кінцевою метою в даному процесі є підписання багатосторонньої угоди про взаємне визнання для недопущення створення нових бар'єрів в торгівлі. Однак протягом найближчого часу, найвірогідніше, укладатимуться саме двосторонні угоди про взаємне визнання. З метою максимізації переваг і вигод від таких угод ВМО розробила «Керівництво з розробки угоди/договору про взаємне визнання» (Guidelines for

developing a mutual recognition arrangement), щоб допомогти країнам розробити і реалізувати такі програми.

Для реалізації Угоди про взаємне визнання можуть бути використані різні підходи, проте всі держави-члени ВМО визнали важливість структурованого і логічного підходів. Для того щоб спростити цей процес створюють дорожні карти, які не тільки визначають конкретні цілі, які повинні бути досягнуті під час роботи, але й можуть слугувати в якості проміжної доповіді для партнерів, що свідчить про можливі нерегульовані завдання, які можна вирішити ще під час переговорів і відряджень на місця.

Грунтуючись на досвіді і текстах відповідних документів митних адміністрацій держав, які вже підписали угоди про взаємне визнання, визначено наступні елементи та інформацію яка рекомендована для включення до текстів угод.

Елемент 1: Відповідальні/уповноважені

- У цьому розділі слід чітко зазначити назви двох митних адміністрацій, які безпосередньо реалізовуватимуть угоди.

- Якщо процес сертифікації УЕО або його частини/ділянки делегується визначеній стороні авторизації митної адміністрації, має бути узгодженим і стандартним механізм для його збереження, що визначений іншою стороною.

Елемент 2: Еквівалентність

- Цей розділ має містити текст, який гарантує, що будь-які запропоновані стандарти залишаються сумісними з існуючими програмами та процедурою щодо УЕО.

- Також можна зробити конкретні посилання на сумісність і відповідність програм УЕО Рамковим Стандартам забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі.

- Підтримка механізму безпеки після видачі сертифікату УЕО.

Елемент 3: Взаємне визнання

- Це найзмістовніший пункт, який включає в себе основні поняття взаємного визнання програм.

- Мають бути положення, що визначають право на проведення оцінки ризику, аж до цільових перевірок, при яких буде здійснюватись фізичний контроль вантажу.

- Варто зазначити, що, оскільки програми були визначені як сумісні, оператори в межах програми контрагента повинні розглядатися як такі, що характеризуються низьким ризиком.

- Необхідно зробити посилання на визначені вигоди, які можуть бути отримані УЕО від взаємного визнання програм УЕО та процедури, яких необхідно дотримуватися, якщо один партнер Угоди про взаємне визнання знаходить порушення, пов'язані з УЕО програмою іншої країни-партнера.

- До тексту може бути внесено можливість однієї митної адміністрації в односторонньому порядку скасувати і/або призупинити використання переваг УЕО відповідно до погоджених процедур та оперативного зв'язку з іншою митною адміністрацією.

Елемент 4: Обмін інформацією та зв'язок між учасниками

- До тексту необхідно включити своєчасне подання інформації щодо змін, які відбуваються у програмі УЕО та щодо здійснення навчальних заходів.

- Має бути визначено процедуру розгляду претензій та анулювання УЕО одним з партнерів.

- Адміністрації повинні розглянути питання про включення підпункту про обмін даними щодо безпеки ланцюга постачання й управління інформаційними ризиками, наприклад, за допомогою використання національних центрів орієнтування (таргетинг-центрів), де це доречно, або іншої інформації, та аналізу загроз митними адміністраціями в межах діяльності власних митниць.

- Якщо дві адміністрації раніше підписали відповідні угоди щодо обміну інформацією, то слід включити посилання, визначити послідовність обміну інформацією за угодою. Якщо такого не існує, адміністраціям необхідно конкретно визначити, які типи інформації повинні надаватись і як вони мають використовуватись.

Елемент 5: Майбутній розвиток програм

- програми УЕО переглядаються, удосконалюються, і, отже, варто зосередити увагу на деяких елементах, які можуть стати основою для взаємного співробітництва.

- У тексті необхідно зробити посилання на потенційні майбутні вигоди від взаємного визнання, які в даний час недоступні, але можуть стати реальними для використання за умови майбутнього розширення програми.

Елемент 6: Зміни та консультації

- Слід згадати, що угода про взаємне визнання може бути змінена за згодою обох учасників.

Елемент 7: Реалізація Угоди

- Цей розділ може включати посилання на те, що положення угоди про взаємне визнання створює чи не створює юридичних зобов'язань, зобов'язань за міжнародним або національним законодавством, права або привілеї.

- У тексті також може бути зазначено, що угода про взаємне визнання не обмежує співпрацю і допомогу, пов'язану з іншими положеннями міжнародних угод, договорів та внутрішнього законодавства і практики.

Елемент 8: Початок і припинення/Припинення

- Повинен включати в себе положення щодо набрання чинності (як правило, з моменту його підписання, хоча партнери можуть обрати інші терміни), щодо процедури призупинення, припинення або розірвання Угоди [1]

Взаємне визнання статусу УЕО хоча і носить зазвичай двосторонній характер, однак дозволяє модернізувати безпеку ланцюга поставок, одночасно сприяючи спрощенню процедур торгівлі та модернізації митних адміністрацій у всьому світі, щоб підтримувати або розвивати націо-

нальну конкурентоспроможність у міжнародній торгівлі. Саме взаємне визнання статусу УЕО або аналогічних йому програм у різних країнах дозволить економічним агентам отримати глобальне визнання в якості безпечного і надійного бізнес-партнера, скоротити час і витрати на отримання товарів, звільнить від певних вимог щодо подання даних у деклараціях.

Виходом із ситуації може бути також введення та адаптація Рамкових Стандартів забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі через додаткові додатки з безпеки та автоматизації до Конвенції МДП, тому що конвенційні норми є обов'язковими [2].

Є два різних типи взаємного визнання:

- одна митна адміністрація визнає статус УЕО, наданий в іншій країні: метою взаємного визнання статусу УЕО або його еквіваленту є те, що одна митна адміністрація визнає результати перевірки і авторизації УЕО, видані в рамках іншої програми і погоджується з тим, щоб забезпечити істотні, порівняні і, де це можливо, взаємні вигоди/спрощення, до взаємно визнаних УЕО. В даний час тільки УЕО, які відповідають критеріям безпеки будуть визнані і отримувати пільги в рамках взаємного визнання;

- одна митна адміністрація визнає стандарти митного контролю безпеки, оцінки ризиків та результатів контролю іншої країни: метою взаємного визнання стандартів митної безпеки, контролю і результатів контролю є те, що дві митні адміністрації визнають взаємно стандарти безпеки митного контролю, і результати управління, здійснюваними іншою митною адміністрацією, отже, уникаючи відповідних заходів, дублювання тощо. Це сформує передумови збереження рівня безпеки та безперервності міжнародної торгівлі [3].

Міжнародна торгова палата розробила рекомендації про взаємне визнання, в яких перераховані рекомендовані ключові положення угоди про взаємне визнання, які позитивним чином позначаться на торгівлі:

- партнер ланцюга поставок, визнаний в якості УЕО митною адміністрацією, який є учасником мережі, не підлягає численним перевіркам свого статусу іншими митними адміністраціями мережі чи іншими УЕО;

- партнери ланцюга поставок будуть мати можливість звернутися за статусом УЕО у власній країні-учасниці;

- партнеру ланцюга поставок, визнаному в якості УЕО митною адміністрацією, який бере участь в мережі, надаватимуться привілеї та вигоди за програмою усіма митними адміністраціями у мережі, в тому числі і тими, які тільки впроваджують дану програму.

Взаємне визнання програм УЕО є однією з основних цілей Рамкових стандартів забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі, і для багатьох адміністрацій є важливим моментом, який сприяє фінансуванню початку роботи. Поступово програми з взаєм-

ного визнання впроваджуються, однак варто відзначити, що повномасштабна програма УЕО, а не пілотний проект, повинна функціонувати до розгляду питання про взаємне визнання.

ВМО рекомендує поетапний підхід до взаємного визнання статусу УЕО (MRA). Процедури для сприяння є унікальними, мають відповідати політиці та умовам кожної держави, однак, зазвичай цей процес полягає у наступному:

фаза 1 – визначення еквівалентності програм, спільне порівняння критеріїв УЕО двох країн;

фаза 2 – спільне відвідування і здійснення перевірки;

фаза 3 – якщо митні адміністрації погодились, що програми УЕО еквівалентні, відбувається обговорення операційних процесів, включаючи переваги та обмін інформацією, обмін передовим досвідом;

фаза 4 – підписання главами двох митних адміністрацій угоди про взаємне визнання та розробка оперативних процедур для реалізації угоди про взаємне визнання.

У контексті Рамкових стандартів забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі, взаємне визнання відноситься до трьох конкретних сфер:

– опора 2, Стандарт 3 – *Дозвіл/авторизація*: митні адміністрації повинні домовитися про взаємне визнання статусу УЕО.

– опора 1, Стандарт 6 – *Попередня електронна інформація*: Економічні оператори повинні також отримати вигоду від взаємного визнання сертифікатів, що дозволить йому подати всі електронні повідомлення в ті митні адміністрації, які погодились визнати цей сертифікат.

– опора 1, Стандарт 7 – *Цільовий відбір і комунікація*: митні адміністрації повинні передбачити можливість спільного цільового відбору та перевірок, використання стандартних наборів критеріїв та спільних комунікацій та/або інформації про механізми обміну; ці елементи допоможуть у подальшому розвитку системи взаємного визнання контролю.

Рамковими стандартами забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі також встановлені вимоги взаємного визнання статусу УЕО, зокрема:

- пріоритетність створення спільного партнерства, тобто сторони визначили бажання побудувати взаємовигідну співпрацю;

- партнерами є держави-члени ВМО, що приєдналися до Рамкових стандартів забезпечення безпеки і спрощення процедур міжнародної торгівлі, для того, щоб програми УЕО були сумісні з ними та відповідали їх стандартам та принципам (зокрема системі автоматизованого управління ризиками та можливостям отримання попередньої інформації про вантажі в електронному вигляді);

- партнерські програми є прозорими та оприлюднені;

- розуміння фактичних процедур митного очищення в державі-партнері для того, щоб забезпечити застосування стандартів в єдиний спосіб митними адміністраціями держав-партнерів;

- видання та використання законодавства, що дозволяє взаємне визнання;

- спільні положення із захисту даних;

- визнання можливо тільки при наявності єдиних критеріїв/стандартів оцінки підприємств (позитивна історія дотримання митного законодавства; використання системи обліку і звітності, яка дозволяє здійснювати митний контроль; здатність виконувати фінансові зобов'язання; забезпечення попередження і виявлення порушень законодавства (система охорони і забезпечення безпеки)), зокрема важливим є зіставлення систем регулювання інституту УЕО, зокрема питань подання заяв, їх розгляду, ухвалення рішень про надання статусу УЕО і подальшого контролю за діяльністю УЕО;

- взаємному визнанню підлягає тільки УЕО, який відповідає критеріям безпеки (щодо вантажу, перевезення, приміщень, персоналу, торгових партнерів тощо).

Поряд з цим, проблемними питаннями в процесі взаємного визнання є питання захисту даних (які можуть бути подолані за допомогою УЕО, які самі погоджуються, щоб їх дані використовувалися митною адміністрацією країни-MRA); функціонування різних систем в митних адміністраціях, які використовуються кожною зі сторін MRA, що призводить до неможливості ефективного обміну інформацією. Це може бути наслідком декількох чинників:

• несумісні формати файлів;

• використання різних наборів символів, які відображають певну мову і тип-символи;

• різні (несумісні) системи ІКТ;

• обмежений час і ресурси для вирішення проблем обміну даними;

• різний ступінь реалізації програм УЕО і відмінності в поданих даних.

Так, враховуючи відмінності в ідентифікації УЕО в США (ідентифікаційні номери виробника (MIDS)) та ЄС (EORI), США створили онлайн-портал для УЕО ЄС, де можна зареєструватися з використанням EORI посилання, тим самим гарантуючи, що вони можуть бути ідентифіковані за американською системою [4].

Незважаючи на особливості, які безсумнівно існують в кожній країні, можна зробити однозначні висновки про те, що генеральна лінія розвитку УЕО в цілому єдина. Більш того, основні економіки світу розглядають УЕО як основу спрощення митних процедур і, найголовніше, як основу, що забезпечує безпеку торгівлі як для суб'єктів господарювання, так і для держави.

Взаємне визнання має на увазі, що УЕО однієї держави визнаються в якості УЕО і в державі-партнері без додаткової перевірки. Однак якщо подивитися на взаємне визнання з точки

зору законодавства інших країн, що передбачає присвоєння статусу УЕО перевізникам, брокерам, власникам складів, відправникам/одержувачам, а також спрощення митного контролю для УЕО, то взаємне визнання значно полегшує формування «уповноважених ланцюжків» при постачанні товарів. Митниця країни призначення розглядає товари, що надходять на адресу свого УЕО (в деяких випадках – і не тільки на адресу УЕО) від відправника, що має статус УЕО в країні відправлення, як товари зі значно меншим ризиком [5].

Будучи угодою про співпрацю між митними службами, угода про взаємне визнання УЕО зазвичай не створює юридичні права або обов'язки.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, взаємне визнання українських УЕО вимагає: вдосконалення вимог і умов надання статусу УЕО, узгодження програми УЕО з країнами-торговельними партнерами, особливо з країнами ЄС в рамках дії ЗВТ, розробки єдиної процедури авторизації і надання статусу УЕО митними службами держав-партнерів.

На підставі викладеного можна зробити висновок, що взаємне визнання УЕО не тільки створить умови для розвитку торгівлі, а й за рахунок підвищення рівня її безпеки дозволить зробити відносини між Україною і ЄС більш довірливими і менш схильними до політичних

коливань. Це в свою чергу створить необхідні передумови для розвитку співпраці України і ЄС на концептуально інших засадах, аналогічних тим, які існують у відносинах ЄС з Японією і США, що характеризуються високим рівнем взаємної довіри і заснованого на ньому довгострокового, конструктивного і взаємовигідної взаємодії на паритетних засадах.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Guidelines for developing a mutual recognition arrangement / Agreement // WCO SAFE Package / MRA Guidelines / 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wcoomd.org/en/topics/facilitation/instrument-and-tools/tools/~/_media/29AC477114AC4D1C91356F6F40758625.ashx
2. Последствия применения Рамочных стандартов безопасности и облегчения мировой торговли Всемирной таможенной организации для Конвенции МДП [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/trans/bcf/wp30/documents/ECE-TRANS-WP30-2010-8r.pdf>
3. Authorised economic operators: guidelines approved by the CCC-GEN (AEO subsection) on 11 June 2014, 81 p.
4. Authorised economic operator & mutual recognition agreement study for the royal thai customs / Dr. Juha Hintsa Cross-border Research Association & HEC University of Lausanne, Switzerland, 31.12.2013 – 138 p.
5. Некрасов Д.В. Административно-правовой статус уполномоченного экономического оператора. – Москва, 2013. – 234 с.